Piątek, 10 września 1948

Cena 5 zł

# NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 250 Kraków Rok 5[illegible]

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny [illegible]
Telefony redakcji: 656 [illegible]; 585-10; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 23

Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18

Administracja czynna w godz od 8—16, w soboty od 8—16

## WEZWANIE

TOWARZYSZE BIORĄCY UDZIAŁ W KONFERENCJI CENTRALNEGO AKTYWU PPS WINNI ZGŁOSIĆ SIĘ W DNIU 13 BM. W GODZ. 20—23 LUB 14 BM. W GODZ. 6—9 W GMACHU CKW PPS W WARSZAWIE UL. DASZYŃSKIEGO 18, SKĄD ZOSTANĄ PRZEWIEZIENI SAMOCHODAMI DO OŚRODKA SZKOLENIOWEGO IM. ST. DUBOIS W OTWOCKU. W OŚRODKU TYM OBRADOWAĆ BĘDZIE CENTRALNY AKTYW PPS.

*Wypadki potwierdzają słuszność stanowiska francuskich komunistów*

# Rządu unii demokratycznej i ocalenia publicznego

## domagają się masy pracujące Francji

PARYŻ. — We francuskich [illegible]lach politycznych wzmaga się nastrój przygnębienia i pesymizmu po odrzuceniu przez b. wieloletniego premiera i przywódcy radykałów Herriota misji tworzenia rządu, którą chciał mu powierzyć prezydent Auriol. Herriot, który liczy 74 lata, wymówił się złym stanem [illegible]

Auriol obarczył misją [illegible] kolei b. ministra robót publicznych [illegible] ostatnim rządzie, Quella, który [illegible] do partii radykalnej. Rzecznik elementów, zbliżonych do de Gaulle'a, b. min skarbu w jego rządzie, Pleaven, wysunął koncepcję rządu t. zw. „narodowej jedności", w której decydującą rolę odgrywałaby prawica.

[illegible]ący grupy parlamentarnej partii komunistycznej Duclos [illegible] rozmowę z prezydentem Auriolem po czym oświadczył dziennikarzom, że jedynym rozwiązaniem obecnego kryzysu byłoby utworzenie gabinetu unii demokratycznej z udziałem komunistów.

PARYŻ — W okręgu Sekwany wybuchł ostrzegawczy 24-godzinny strajk pracowników użyteczności publicznej, w którym wzięli udział solidarnie wszyscy robotnicy należący do CGT. Strajk miał przebieg spokojny.

Zdaniem obserwatorów należy liczyć się z falą strajków ostrzegawczych, którymi robotnicy manifestują swe niezadowolenie z przedłużającego się kryzysu rządowego i [illegible] udolności polityków centrum i [illegible]wicy.

# Wielka Brytania podziela stanowisko ZSRR

## w sprawie zwołania Wielkiej Czwórki

LONDYN. — Foreign Office ogłosiło odpowiedź brytyjską na notę radziecką z 4 września.

Rząd radziecki w tej nocie zaproponował zwołanie rady ministrów spraw zagranicznych w celu rozpatrzenia sprawy byłych kolonii włoskich.

W odpowiedzi minister Bevin [illegible]świadcza, że zgadza się na propozycję radziecką i prosi, aby rząd radziecki zechciał ustalić datę i miejsce tej konferencji.

Rząd bryty[illegible] życzyłby sobie, aby konfere[illegible]była się w Paryżu.

## Kilka dni przerwy

BERLIN. — Komunikat, wydany przez agencję prasową amerykańskiej strefy okupacyjnej stwierdza, że w ciągu najbliższych kilku dni nie należy spodziewać się dalszych rozmów gubernatorów wojskowych Niemiec. W ciągu tego okresu zostaną rozpatrzone rezultaty ostatnie[illegible] 4 gubernatorów.

# Prawo człowieka — to podstawowe prawo demokracji ludowej

PRAGA (SAP) [illegible] sesji przemawiał prof. Jenisow, który przeprowadził krytykę uchwał komisji ochrony praw człowieka ONZ i przeciwstawił temu sformułowanie praw człowieka w konstytucji stalinowskiej.

Następnie zabrał głos [illegible]czący delegacji USA prof. Popper który podkreślił, że konstytucja amerykańska była uchwalona w czasie walk przeciwko feudalizmowi i nic uczyniła od tego czasu żadnych postępów. Z końcem pierwszej wojny światowej konstytucja amerykańska nabrała charakteru reakcyjnego.

Delegat polski dr Lachs stwierdził, że jeśli się chce zagwarantować prawa człowieka, należy zwalczyć przede wszystkim faszyzm, który jest bazą wrogów osobistych, politycznych i ekonomicznych praw człowieka.

*Dyktator gospodarczy Wielk[illegible] Br[illegible] przyznaje:*

# Anglii grozi załamanie gospodarcze

LONDYN — W drugim dniu obrad kongresu brytyjskich tradeunionów w Hargate zabrał głos minister skarbu sir Stafford Cripps, który wzywał do wzmożenia produkcji i obniżenia jej kosztów.

Dyktator gospodarczy Anglii oświadczył, że gospodarka brytyjska w dalszym ciągu znajduje się w obliczu poważnej katastrofy finansowej. Bilans płatniczy kraju wykazuje olbrzymi deficyt. Wielka Bryt sprowadza bowiem więcej towarów z zagranicy, aniżeli ją na to stać. Minister Cripps podkreśla, że ogólne pogorszenie się sytuacji gospodarczej kraju nastąpiło z tego właśnie powodu, iż cały naród brytyjski żyje ponad [illegible]

*Masowy ruch współzawodnictwa*

# Ćwierć miliona przodowników pracy

## buduje lepsze jutro Polski

WARSZAWA — Równocześnie z nowymi osiągnięciami przodowników pracy w rodzaju rekordów górnika Cyrona i Zielińskiego akcja współzawodnictwa poszła się wszerz, obejmując obecnie [illegible]niejsze szeregi pracowników różnych dziedzin produkcji.

W chwili obecnej w przemyśle węglowym współzawodniczy ponad 17.000 górników, w metalowym — 11.000 a ponadto 20.000 bierze udział w młodzieżowym wyścigu pracy. W przemyśle hutniczym obecne współzawodniczy 33.000 robotników, gdy w październiku 1947 r. było ich zaledwie 745. W przemyśle włókienniczym współzawodniczy 90 tys. robotników i robotnic. W innych dziedzinach produkcji akcja umasowienia współzawodnictwa jest w pełnym toku. Pod koniec 1948 armia współzawodników pracy wzrośnie w całym kraju do liczby 400 tys.

Prócz korzyści społecznych uczestnicy akcji współzawodnictwa osiągają poważną poprawę swoich zarobków. Górnicy, którzy jak Cyroń i Zieliński przekroczyli 700 [illegible] normy zarabiając mies. od 70 do 100 tys. zł. W przem. włókienniczym przeciętny miesięczny zarobek wzrósł z 3.114 zł we wrześniu 1947 do 11.300 zł w maju 1948 tj. więcej niż trzykrotnie.

*„Prawda" o kryzysie [illegible]*

# Nie może być kompromisu z nacjonalizmem Tita

## Kierownictwo KPJ prowadzi Jugosławię do katastrofy

MOSKWA — Dziennik „Prawda" zamieszcza artykuł, ostro piętnujący politykę kierownictwa jugosłowiańskiej partii komunistycznej. Dziennik pisze na wstępie:

„Wszystkie partie komunistyczne świata przyznały, że obecne kierownictwo KPJ, t. zn. grupa Tito [illegible] swoją nacjonalistyczną [illegible] rękę obozowi imperialistycznemu, odosobniła Jugosławię i osłabiła jej pozycję. Czy grupa Tito wyciągnęła z tych faktów wnioski? [illegible]pytuje [illegible] zrozumiała, że jedynymy wyjściem jest przyznanie się do własnych błędów i całkowita [illegible] dotychczasowej polityki?

„Prawda" stwierdza, że kierownictwo KPJ nic wyciągnęło żadnych wniosków i że spycha Jugosławię w objęcia imperialistów. Dziennik przedstawia rozwój wypadków w Jugosławii od opublikowania pierwszych głosów krytycznych przeciw Titowi i stwierdza, że grupa ustanowiła reżim terrorystyczny w łonie KPJ i tylko terrorem utrzymuje się przy władzy. Polityka nacjonalistyczna nieudolnie maskowana rzekomym przyjaznym stosunkiem obecnych władców Jugosławii do Zw. Radzieckiego doprowadziła do zupełnej degeneracji grupy rządzących w Jugosławii, która nie wahała się popełnić pospolitych mordów na osobach patriotów jugosłowiańskich, protestujących przeciw wciąganiu kraju w katastrofę. Dziennik podkreśla, że słowa potępienia i krytyki odnoszą się tylko do dzisiejszego kierownictwa Jugosławii, a nie do narodu jugosłowiańskiego, który jest terroryzowany przez znikomą mniejszość, zgrupowaną w okół Tita. Dziennik zaznacza, że między prawdziwym faszyzmem i leninizmem, a nacjonalizmem Tita nie może być kompromisu.

# Ostatnia droga b. prez. Benesza

## 200 tysięcy ludzi w orszaku żałobnym

PRAGA — 200 tysięcy ludzi żegnało wczoraj b. prezydenta Benesza uroczystą manifestacją żałobną.

Od rana tłumy gromadziły się na placu św. Wacława, gdzie odbyły się główne uroczystości pogrzebowe z udziałem prezydenta Gottwalda, rządu in corpore, generalicji i korpusu dyplomatycznego.

PRAGA — Minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow, wiceministrowie Wyszyński, Zorin i Gusiew oraz szef protokółu dyplomatycznego Mołoczkow wyrazili ambasadorowi czechosłowackiemu w Moskwie kondolencje w związku ze zgonem b. prezydenta republiki, dr. Edwarda Benesza.

# Ku czci ofiar hitleryzmu

## Międzynarodowy Kongres w Berlinie

BERLIN — W dniu 12 września rozpocznie się w Berlinie międzynarodowy kongres ku czci ofiar faszyzmu, zorganizowany przez niemiecki związek ofiar hitleryzmu. W kongresie zapowiedziało udział 18 państw.

W środę przybyła do Berlina delegacja polska, złożona z 11 osób.

[illegible] kim delegację powitali [illegible] wiciele Polskiej Misji Wojskowej i konsulatu w Berlinie, oraz związku niemieckich ofiar faszyzmu.

Prezes tego związku — Ottomar Geschke — wygłosił krótkie przemówienie, podkreślając ciernistą drogę jaką przeszły uciśnione pod rządami hitlerowskimi narody.

W odpowiedzi poseł Izydorczyk — były więzień obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie — podniosł znaczenie solidarności mię[illegible] jako najważniejsze[illegible] zdolnego stawić czoło [illegible] światowej reakcji.

*Minister rolnictwa do drobnych i średnich chłopów:*

# Pomoc sąsiedzka i kredyty rządowe

## umożliwią przekroczenie planu siewnego

WARSZAWA — W związku z rozpoczynającymi się w Polsce siewami zbóż ozimych — minister Rolnictwa i Reform Rolnych Jan Dąb-Kocioł zwrócił się do rolników ze specjalnym apelem, w którym czytamy m. in.:

W bieżącym sezonie jesiennej akcji siewnej Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych pospieszyło rolnikom z wydatną pomocą. Asygnowano 1 miliard 450 milionów zł kredytów na orki, nawozy pomocnicze i nasiona kwalifikowane, dostarczono 450 tysięcy ton nawozów sztucznych, czyli dwukrotnie więcej, niż to było w roku ubiegłym w tym sezonie, oraz przeznaczono do siewu jesiennego 30 tysięcy ton ozimych zbóż kwalifikowanych, co stanowi wielką pomoc dla drobnych [illegible] darstw chłopskich.

Tegoroczny obszar zasiewów jesiennych, dzięki ostatniemu etapowi likwidacji odłogów, odbędzie się na obszarze blisko 6 milionów ha a obszar pszenicy ozimej zwiększy się do 800 tysięcy ha. To są drogi, którymi podąży nasze rolnictwo aby przyszłoroczne plony, w myśl założeń Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych zwiększyć o 15 proc. by w ten sposób powiększyć dochód rolników w Polsce i gospodarce narodowej zapewnić więcej [illegible].

Na zakończenie min. Dąb - Kocioł zaapelował do rolników o w[illegible] pomoc sąsiedzką chłopów [illegible] i średniorolnych, która usunie niebezpieczeństwo wyzysku przez wielkiego bogacza, oraz złożył rolnikom życzenia pomyślnej siejby.

*Uwaga górnicy repatrianci!*

# Francuska komisja przybywa do Polski

## dla badania pylicy

WARSZAWA. (SAP) — W pierwszych dniach października b. r. przyjeżdża do Polski francuska komisja lekarska, celem przeprowadzenia badań górników polskich, [illegible] tów z Francji, którzy zgłosili sw[illegible] roszczenia o rentę z powodu nabytej Silicosy (pylicy) w czasie pracy w kopalniach francuskich.

Stosownie do konwencji polsko-francuskiej, rentę będą mogli otrzymać tylko ci górnicy, którzy zgłoszą swoje roszczenia w terminie do 30 września b. r. Pomimo przypomnienia już tego faktu, spośród około 6 tysięcy repatriantów, którzy w mniejszym lub większym stopniu dotknięci są chorobą pylicy, dotychczas zgłosiło się na badania lekarskie zaledwie 1.000 osób. Jeśli więc pozostali nie wykorzystają swoich uprawnień do 30 września b. r. utracą prawo do renty.

Każdy górnik z Francji powinien poddać się bezpłatnemu badaniu przed 30 września b. r., aby nie utracić uprawnień rentalnych.

# Manifestacja sympatii do ZSRR

## z okazji święta narodowego Bułgarii

WARSZAWA. — W przeddzień święta narodowego Ludowej Republiki Bułgarii — 8 września br. w Warszawie odbyła się staraniem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej uroczysta Akademia, na którą przybyli również przedstawiciele korpusu dyplomatycznego: amb. ZSRR Lebiediew, amb. Jugosławii Pribicevic, pos. Bułgarii Tagoroff, pos. Węgier Revesz, charge d'affaires Czechosłowacji dr Kania i pierwszy sekretarz Ambasady Rumunii Georgescu.

Ponadto obecna była grupa intelektualistów bułgarskich, która brała udział w Kongresie Wrocławskim.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnów narodowych Polski i Bułgarii, po czym zabrał głos wiceprzewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Polsce min. Świątkowski, który otwierając uroczystość oświadczył m. in.

„Obecna akademia jest manifestacją gorącej sympatii i solidarności Narodu Polskiego z Narodem Bułgarskim oraz manifestacją wspólnego Polsce, Bułgarii i innym krajom demokracji ludowej stosunku do Związku Radzieckiego jako obrońcy pokoju, demokracji i wolności w walce z imperializmem i uciskiem narodów".

# Ulgi i ułatwienia dla przodowników

## przyczyniłyby się do umasowienia współzawodnictwa pracy

KATOWICE (x) Zgodnie z uchwałami plenum KCZZ związki zawodowe przejmują kierownictwo nad akcją współzawodnictwa pracy. Jeżeli chodzi o Centralny Związek Zawodowy Metalowców, obejmujący swą działalnością robotników hutnictwa, przemysłu metalowego i elektrotechnicznego, to zgodnie z wytycznymi KCZZ stworzył on 3 główne komitety współzawodnictwa.

Ostatnio właśnie w Katowicach odbyła się konferencja w sprawie utworzenia trzeciego z kolei Głównego „Komitetu Współzawodnictwa tym razem dla przemysłu elektrotechnicznego.

W konferencji tej obok przedstawicieli Zarządu Głównego CZZM tow. tow. Pilatem i Florkowem wzięli udział przedstawiciele przemysłu elektrotechnicznego, partii politycznych oraz przodownicy: Ludwik Pisarek, Erm Józef, Byrlos Bolesław i Kalisz Edward.

Po referatach uwypuklających znaczenie ruchu współzawodnictwa dokonano ustalenia składu osobowego komitetu, a jednocześnie przedyskutowano regulamin współzawodnictwa.

W dyskusji podkreślono, że w przemyśle elektrotechnicznym ruch współzawodnictwa pracy był hamowany na skutek niewłaściwego stosowania norm pracy.

Pozwalano bowiem na prowadzenie współzawodnictwa tylko w tych zakładach, gdzie istniały normy usprawnione. Brak instrukcji i dokładnego regulaminu współzawodnictwa [illegible].

Sekretarz generalny CZZM tow. Pilat podkreślił w swym przemówieniu, że rozwijając akcję współzawodnictwa dążyć musimy do usunięcia dotychczas stwierdzanych usterek w pracy, zahamowań w produkcji na skutek niezbyt sprawnego dostarczania surowców, jak również do zrewidowania systemu płac, celem usunięcia istniejących dysproporcji w obowiązujących dotychczas normach.

Regulamin współzawodnictwa pracy w przemyśle elektrotechnicznym został na konferencji ustalony, przy czym wzorowano się na regulaminie obowiązującym już w przemyśle metalowym.

W dyskusji zwrócono również uwagę na ważną dla przodowników sprawę wprowadzenia dla nich pewnych ulg.

Proponowano m. in. wszczęcie starań o przydzielanie dla przodowników pracy bezpłatnych biletów na imprezy sportowe.

Przedstawiciel Centralnego Zarządu Przemysłu Elektrotechnicznego dyr. Czuma wyjaśnił przy tym, że już istnieje projekt uruchomienia dla przodowników pracy specjalnej obsługi w Powszechnych Domach Towarowych i wprowadzenia bonów przy zakupach, uprawniających do 25 proc. obniżki cen na nabywane artykuły.

Poruszana w dyskusji sprawa wprowadzenia pewnych ulg dla przodowników jest aktualna dla ogółu robotników, uczestniczących we współzawodnictwie pracy.

Niewątpliwie stosowanie ułatwień i ulg dla przodowników pracy wpłynęłoby na rozwój i umasowienie tego ruchu wśród szerokich mas pracowniczych.

Dlatego też sądzimy, że związki zawodowe, które przejęły kierownictwo nad akcją współzawodnictwa zainteresują się bliżej tą sprawą, przedstawiając właściwym czynnikom konkretnie opracowane wnioski.

Uczestnicy konferencji, mającej na celu utworzenie Głównego Komitetu Współzawodnictwa Pracy dla Przemysłu Elektrotechnicznego są pierwszymi, którzy wystąpili z takim projektem.

Warto się zastanowić nad możliwościami i sposobami jego realizacji.

# Krajowa odprawa kierowników

## szkolenia marksistowskiego

WARSZAWA. — Na odprawę, zwołaną przez wydziały szkoleniowe KC PPR i CKW PPS w dn. 7 bm. do Warszawy przybyło 80 przedstawicieli wojewódzkich szkół i wojewódzkich komisji szkoleniowych obu partii robotniczych. Tematem obrad było rozpoczęcie wspólnego turnusu wojewódzkich szkół partyjnych oraz masowe szkolenie partyjne członków PPR i PPS.

Po zagajeniu zebrania przez przedstawicielkę wydziału szkoleniowego CKW PPS tow. Matuszewską, poseł tow. Bijnowski wygłosił referat na temat „Zagadnienia rolne i perspektywy rozwoju socjalistycznego wsi". Prelegent poddał analizie sytuację gospodarczą i układ sił klasowych we współczesnej wsi polskiej, omówił drogi rozwoju ustroju socjalistycznego wsi i zadania wiejskich działaczy partyjnych.

W sprawozdaniach podsumowano osiągnięcia na polu wspólnego masowego szkolenia, które przeszło dotychczas ponad 70.000 osób; omówiono braki i niedociągnięcia w pracy i w ogólnych zarysach wytyczono zadania na najbliższą przyszłość.

# Kapitulację przed de Gaullem

## przygotowuje Blum w porozumieniu z radykałami

PARYŻ. — Desygnowany premier Henri Queuille, we czwartek rano odwiedzczył przedstawicielom prasy, że o ile uda mu się utworzyć nowy rząd — pierwszą jego czynnością będzie opracowanie projektu finansowego i utrzymaniu kursu franka.

Queuille zamierza pogodzić w swym rządzie przedstawicieli SFIO i degaullistów z oiertą w tym względzie połbliższych już wiernie agenturowości i oportunizmu. Leon Blum, który w czwartkowym numerze „Le Populaire" wyraził zgodę na współpracę z elementami faszystowskimi w rządzie.

Szumnym frazesem: „Francja w niebezpieczeństwie" Blum usiłuje maskować swą kolejną kapitulację i jawną zdradę interesów klasy robotniczej przez SFIO

# Jednolity front wszystkich partii

## na Węgrzech

BUDAPESZT (SAP) — Z inicjatywy węgierskiej partii robotniczej odbędą się w piątek rokowania między czterema partiami, należącymi do koalicji rządowej. Partie mają porozumieć się w celu stworzenia jednolitego frontu niezależności narodowej.

# Dzisiaj powinna się zebrać

## Wielka Czwórka w Paryżu

MOSKWA. — Dnia 8 b. m. rząd radziecki zakomunikował rządowi Wielkiej Brytanii, iż zgadza się na odbycie konferencji rady ministrów spraw zagranicznych w Paryżu i zaproponował jako datę jej zwołania — 10 września. Na konferencji tej rada ma rozpatrzeć problem b. kolonii włoskich.

Analogiczne oświadczenie rząd radziecki przesłał rządom USA i Francji.

Jak wiadomo, rada ministrów spraw zagranicznych ma zadecydować o przyszłości b. kolonii włoskich przed 15 września. Jeśli do tego czasu rada decyzji nie podejmie, sprawa przyszłości b. kolonii włoskich zostanie się zgromadzeniu generalnemu ONZ.

# Węgierska Delegacja Handlowa

## w Warszawie

WARSZAWA. — We środę przybyła do Warszawy węgierska delegacja handlowa, na czele której stoi dyrektor Michał Szilagy. Gości węgierskich przyjął podsekretarz stanu dla spraw handlu zagranicznego dr Ludwik Grossfeld.

Przewiduje się, iż obecne rokowania doprowadzą do zwiększenia obrotu artykułów w handlu polsko-węgierskim.

# Rozstrzelanie

## renegata belgijskiego

BRUKSELA. — W więzieniu w Mons został rozstrzelany zdrajca narodu belgijskiego, Edward Schumacker. Przed wojną i w czasie okupacji niemieckiej Schumacker był członkiem faszystowskiej organizacji belgijskiej „Rex". W sierpniu 1944 r. w przededniu wyzwolenia Mons zastrzelił on własnoręcznie kilku członków belgijskiego ruchu oporu.

# „Waleci stalowych lordów"

## opanowali kongres brytyjskich zw. zawodowych

LONDYN. — Na wczorajszym posiedzeniu kongresu brytyjskich związków zawodowych w Margate omawiano sprawę nacjonalizacji przemysłu stalowego.

Rezolucję, domagającą się niezwłocznego uchwalenia nadzwyczajnej ustawy o nacjonalizacji, uzasadniał sekretarz generalny związku robotników przemysłu stalowego James Gardner. Podkreślił on, że rozwój tego przemysłu w Anglii hamowany jest najsilniej przez fakt istnienia prywatnej własności środków produkcji. Rząd generalnie rząd — powiedział mówca — wie dziś, że w niedalekiej przyszłości przemysł angielski może być dotknięty kryzysem. Właśnie ta okoliczność sprawia, że nacjonalizacja przemysłu stalowego staje się niezbędna.

Jednakże elementy prawicowe storpedowały sprawę natychmiastowej nacjonalizacji przemysłu stalowego.

Ostatecznie jednak większość kongresu, ulegając wpływom kierownictwa, odrzuciła rezolucję i przyjęła poprawkę Evansa.

# Ruch strajkowy w USA

## ogarnął 100 tysięcy robotników

CHICAGO (SAP) — Walka o podwyżkę płac w różnych gałęziach przemysłu amerykańskiego wzmaga się na sile.

W Detroit porzuciło pracę 30.000 robotników z fabryk Chryslera i Packarda, a w Minneapolis i w Saint Paul zastrajkowali pracownicy dwunastu młynów zbożowych, zorganizowani w AFL.

Strajk 15.000 robotników przemysłu naftowego, oraz 30.000 marynarzy i robotników portowych w Kalifornii, jak również strajk 13.000 kierowców samochodowych w Nowym Jorku trwają nadal.

# Nowi rektorzy wyższych uczelni

WARSZAWA. — Ostatnio zostali powołani na 3-letnią kadencję nowi rektorzy wyższych uczelni, a mianowicie: na stanowisko rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie — dr. T. Marchlewski; na rektora Uniwersytetu Poznańskiego — dr. K. Ajdukiewicz; na rektora Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie — dr. T. Kielanowski; na rektora Politechniki Łódzkiej — dr. O. Achmatowicz; na rektora Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu — dr. K. W. Kofaś; na rektora Uniwersytetu Wrocławskiego — dr. S. Wysłouch; na prorektora Politechniki Warszawskiej — dr. S. Straszewicz; na rektora Politechniki Gdańskiej — dr. S. Turski; na rektora Akademii Górniczej w Krakowie — dr. W. Goetel; na rektora Akademii Nauk Politycznych w Warszawie — dr. A. Wakar.

# Motory Diesla dla ZSRR

LONDYN. (SAP) — Firmy londyńskie podpisały kontrakt na dostarczenie Związkowi Radzieckiemu motorów Diesla i sprzętu elektrycznego na łączną sumę 3.500.000 funtów szterlingów.

# Parowiec z kobietą-kapitanem

## w porcie gdańskim

GDAŃSK. — Do portu gdańskiego przybył radziecki parowiec „Mendelejew", którego kapitanem jest kobieta, kapitan żeglugi Anna Iwanowna Uszelinna. Statek posiada załogę, składającą się z 63 osób.

# CZE na zasadach gospodarki

## handlowej

W ostatnim numerze „Monitora Polskiego" ukazało się zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wydzieleniu z administracji państwowej i utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego p. n. Centralny Zarząd Energetyki (CZE).

Centralny Zarząd Energetyki prowadzony jest w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad gospodarki handlowej. Siedzibą przedsiębiorstwa jest Warszawa.

Przedmiotem działalności CZE jest koordynowanie, nadzorowanie oraz ogólne kierownictwo działalności przedsiębiorstw państwowych — Zjednoczeń Energetycznych.

# Narada ministrów

## spraw zagranicznych

## państw skandynawskich

SZTOKHOLM. — Rozpoczęła się tu 2-dniowa narada ministrów spraw zagranicznych Szwecji, Norwegii, Danii i Islandii.

Przedmiotem narady jest ustalenie wspólnego stanowiska na zbliżającym się Generalnym Zgromadzeniu ONZ w Paryżu.

# Wisła — Garbarnia 3:1 (2:0)

KRAKÓW (tel. wł.) Miejscowe Derby zakończyły się niezbyt zasłużonym zwycięstwem „Wisły". Bardziej sprawiedliwy byłby wynik remisowy.

Wisła przeważała znacznie przez pierwszy kwadrans. W 6-tej minucie z podania Cisowskiego Gracz wolejem strzela pierwszą bramkę. W dwunastej minucie Mamoń z odbitej Gracza główką kieruje piłkę do bramki, ustalając wynik pierwszej połowy. Następne pół godziny należy do Garbarni, której atak marnuje stuprocentowe okazje pod bramką.

Po przerwie gra przez pierwsze minuty wyrównana. W dwunastej minucie za faul na graczu Garbarni sędzia dyktuje rzut rożny przeciw Wiśle, który Rakoczy zamienia w honorową bramkę. Gra staje się od tej chwili ostra. W 43 minucie strzela trzeci goal dla Wisły.

# PRZEGLĄD PRASY

## Po raz drugi te same błędy

„Kurier Codzienny" wskazuje w obszernym artykule na stanowisko Amerykanów w sprawie zaniechania ściągania z Niemiec odszkodowań wojennych.

Autor podkreśla, że Amerykanie nie wstydzą się powiedzieć, że koszty wojny wywołanej przez Niemców powinny ponieść ofiary ich agresji.

W zakończeniu artykułu czytamy aktualne przypomnienie:

„Okrągło biorąc można powiedzieć, iż sumą zużyta przez Hitlerowskie Niemcy na dozbrojenie wyniosła mniej więcej tyle, co stanowiłaby by suma niespłaconych nigdy przez nich odszkodowań.

Warto to przypomnieć właśnie dzisiaj, kiedy Amerykanie popełniają po raz drugi te same błędy i przymuszają do tego ubezwłasnowolnionych przez nich Anglików i Francuzów.

Chodzi nam bowiem o to, by Niemcy zapłaciły przynajmniej koszty drugiej światowej wojny, bo inaczej będą mogły zużytkować je same fundusze na przygotowanie trzeciej katastrofy światowej".

# Szaleńczy kontredans

Nikt nie wróżył rządowi p. Schumana długiego żywota, upadł on jednak — nawet jak na francuskie stosunki — w czasie rekordowym. Poprzedni rząd p. Marie urzędował miesiąc. Jego następca ustąpił w dwadzieścia kilka... godzin po sformowaniu się gabinetu. Ustąpił nie otrzymawszy większości głosów w Zgromadzeniu Narodowym.

Z tego prostego faktu wynika, że teoretyczna większość, którą wyciskała z podsumowania głosów, reprezentowanych przez kluby, które przyrzekły p. Schumanowi swe poparcie i miały swych przedstawicieli w otworzonym przez niego rządzie, w praktyce okazała się mniejszością. Innymi słowy deputowani odmówili posłuszeństwa swym przywódcom. Świadczy to raz jeszcze o pełnej bezsile „trzeciej siły", w coraz większym naprężeniu wśród socjalistów, [illegible] sztuczności rozwiązań, które uparcie lansuje p. Blum.

**POTRZEBNY RZĄD ZAUFANIA**

Zgromadzenie Narodowe jest niezdolne do wyłonienia trwałego rządu, który miałby określony program działania, który musiałby opracować a następnie wykonać konkretny plan, rozwiązujący trudności, w jakich znajduje się Francja. Z gruntu fałszywa polityka socjalistów francuskich uniemożliwia powołanie rządu, który znalazłby oparcie w masach ludu francuskiego, któremu mógłby udzielić pełnego poparcia zorganizowana klasa [illegible], rządu opartego na szerokiej podstawie demokratycznej.

Takiego właśnie rządu domaga się partia komunistyczna. Na skutek fatalnych błędów wszystkich dotychczasowych rządów na przestrzeni ostatnich dwóch lat Francja nie tylko nie rozwiązała żadnego ze swych powojennych problemów, ale znajduje się w sytuacji coraz gorszej. Kiedy potrzebny jest rząd, który cieszyłby się zaufaniem szerokich mas, Francja obraca się w błędnym kole sztucznych kombinacji parlamentarnych, urządza szaleńczy kontredans premierów, upiera się przy osobach które [illegible] powinny odejść do lamusa.

**[illegible] KOALICJI Z GEN. DE GAULL'EM**

Ostatnie doniesienia z Paryża podają, że lansowany jest pomysł stworzenia koalicyjnego rządu, który obejmowałby wszystkie partie z wyłączeniem komunistów. Od udziału w sprawowaniu władzy usiłuje się więc odsunąć partię najsilniejszą w parlamencie i najpopularniejszą w społeczeństwie reprezentującą olbrzymią większość klasy robotniczej.

Ta koalicja obejmowałaby natomiast partię gen. de Gaulle'a. Kandydat na „wodza" od dłuższego już czasu wyraża chęć objęcia władzy. On jest gotów i [illegible]. Jego przyjaciele są przekonani, że sytuacja już „dojrzewa" i że gen. de Gaulle pochwyci władzę.

Od momentu, kiedy socjaliści rozbili wspólny front robotniczy i wymanewrowali z rządu ministrów komunistycznych, gen. de Gaulle jest ciągle [illegible] nadziei". Ostatnio nawet [illegible] na buńczuczne wystąpienia. Spory wewnątrz dotychczasowych partii koalicyjnych uważa za wodę na swój młyn. Upór socjalistów na pozycjach „trzeciej siły" wybitnie podnosi jego [illegible].

**KOMPROMITACJA „TRZECIEJ SIŁY".**

Trzecia siła skompromitowała się całkowicie w opinii swego kraju. [illegible] niem i poparciem francuskiej klasy robotniczej. Nie dotrzymała ani jednej z głoszonych zapowiedzi. [illegible] nie rozwiązały żadnej z piekących spraw dzisiejszej Francji, nie umiały wywiązać się z żadnego spośród licznych konkretnych zobowiązań. Plan Marshalla, który grozi demobilizacją przemysłu francuskiego i bezrob[illegible] widmo [illegible]y potencjału niemieckiej agresji, stały wzrost cen i narastające niezadowolenie mas robotniczych, oto konkretny, ale jakże tragiczny bilans rządów „trzeciej siły".

Trzecia siła toruje gen. de Gaulle'e drogę do rządów. Dopuszczony do współudziału w rządzie koalicyjnym starałby się niewątpliwie po jego trupie dojść do pełni władzy. Znaleźliby się usłużni, którzy by mu w tym skwapliwie chcieli pomóc. Na przeszkodzie stoi jednak twardo jednolity front robotników francuskich, którzy wiedzą, że gen. de Gaulle — to dyktatura, to wybitne wzmocnienie sił kapitalistycznych i reakcyjnych, to dalsze obniżenie poziomu życia szerokich mas.

**BLUM WIERNY REAKCJI**

Wewnętrzna sytuacja we Francji dojrzewa do przyśpieszenia wyborów parlamentarnych. Nie pragną ich jednak ani postępowi katolicy, ani też socjaliści p. Bluma. Pierwsi zdają sobie sprawę, że utraciliby dużo mandatów na rzecz de Gaulle'a, drudzy mają pewność, że dotychczasowi ich wyborcy oddaliby w większości swe głosy na listy komunistyczne. Wystąpienie stworzonej przez „trzecią siłę" — „Force Ouvrière" przeciwko poprzednim rządom jest zapowiedzią katastrofy wyborczej dla SFIO.

We Francji trwa tymczasem kontredans premierów. Żaden nowy rząd nie podoła trudnościom, jeśli nie będzie miał za sobą zaufania szerokich mas. Dopóki jednak w najistotniejszych sprawach decydują nie interesy narodu i państwa, lecz zakulisowe wpływy imperializmu obcego i rodzimego faszyzmu, trudno spodziewać się, aby nastąpiło to rozwiązanie najprostsze i najsłuszniejsze, jakim byłby gabinet koncentracji demokratycznej z udziałem komunistów.

# Źle pojęta oszczędność

## nie przynosi robotnikom korzyści

Zainicjowana swego czasu akcja [illegible] w przemyśle dała [illegible] finansowe oraz [illegible] poważnie do zmniejszenia [illegible] materiałów potrzebnych pr[illegible]kcji.

Okazało się przy tym, że w wielu działach produkcji byliśmy zbyt rozrzutni, np. jeżeli chodzi o zużycie materiałów, surowców itp. To samo dotyczyło m. in. kolei, gdzie na skutek akcji oszczędnościowej zmniejszyło się zużycie węgla w parowozach.

Znaczenie więc akcji oszczędnościowej jest naprawdę ogromne.

Ale tak, jak w każdym przedsięwzięciu i przy tej akcji baczyć należy, aby oszczędzanie miało realne podstawy i nie godziło w [illegible]sy robotników.

Nie wszędzie jednak akcja oszczędnościowa została dobrze pojęta.

Wychodzi to na jaw w [illegible] dyskusji, prowadzonych na [illegible] ciach robotniczych, kiedy to aktywiści związkowi omawiają niedomagania i braki, z którymi w terenie spotykają się robotnicy.

Ostatnio mieliśmy możność na jednej z konferencji dowiedzieć się o faktach źle pojmowanej oszczędności.

Bo jakże nazwać możemy wypadek, że w magazynie jednej z kopalń leżały na składzie żarówki, a robotnicy musieli pracować przy słabym oświetleniu, przy którym nie trudno było o nieszczęśliwy wypadek. Magazynier otrzymuje premię za oszczędność w zużyciu materiału, nie spieszy się więc z wydawaniem żarówek, czy innych artykułów z magazynu. Na tym cierpią naturalnie robotnicy, którzy pracować muszą przy złym oświetleniu.

Delegaci z innej kopalni mówili o braku ubrań ochronnych dla robotników napowietrznych. Jak się później okazało mimo niewątpliwych zaprzeczeń ze strony kierownictwa kopalni ubrania te były w magazynie, ale zwlekano z ich wydaniem.

W wyniku tego postępowania robotnicy pracujący podczas ulewnych deszczów uległy poważnemu przeziębnięciu i znaczna ich część wskutek choroby przez szereg dni nie stawiała się do pracy.

Dopiero jednak wówczas ubrania ochronne wydane zostały z magazynu. Dlaczego tego nie uczyniono wcześniej? Wówczas uchroniono by robotników od choroby, a tok produkcji nie uległby niepotrzebnym zahamowaniom.

Podobne wypadki omawiali i inni delegaci, wskazując, że niekiedy robotnikom dają się we znaki poczynania administracji przemysłowej niewłaściwie stosującej przepisy oszczędnościowe.

[illegible] w dyskusji stwierdzali, że doceniają w pełni znaczenie akcji oszczędnościowej i sami w niej biorą czynny udział, zmniejszając zużycie materiałów do produkcji jak i przyczyniając się do usprawnienia pracy, [illegible] wynalazków i ulepszeń.

O tym ich nastawieniu do zagadnień akcji oszczędnościowej świadczyć może fakt, że w przemyśle węglowym dzięki wynalazkom i ulepszeniom zaprojektowanym przez pracowników zaoszczędzono setki milionów złotych.

Słusznie jednak robotnicy stwierdzają, że do realizowania akcji oszczędnościowej podchodzić [illegible], mając przede wszystkim [illegible] produkcji i [illegible] robotników.

Nie wątpimy, że czynniki kierujące akcję oszczędnościową w naszym przemyśle zwrócą uwagę na wypadki źle pojmowanej oszczędności, tak, aby prowadzona ona była zgodnie zarówno z interesami robotników, jak i samego przemysłu.

Bł. W.

# Polska Ludowa ziściła marzenia Ludu Śląskiego

## Wojewoda gen. dyw. A. Zawadzki we Wrocławiu przemawia podczas manifestacji powstańców Śląskich

W ub. wtorek odbyła się we Wrocławiu potężna manifestacja powstańcza, podczas której wojewoda śląsko-dąbrowski [illegible] przemówienie, które ze względu na wagę poruszonych zagadnień podajemy poniżej w całości.

„Przez 20 lat Polski przedwrześniowej powstańcy śląscy nie mogli zebrać żadnego plonu swego czynu powstańczego, swej walki ofiarnej.

Te plony zbierają powstańcy i Lud [illegible] dziś, w Polsce Ludowej.

1) Wróciły do Polski niemal całe prastare polskie dzielnice — po Odrę i Nysę Łużycką — więcej, niż marzyli powstańcy śląscy.

2) Powstańcy śląscy walczyli o pełne wyzwolenie Ziemi Śląskiej spod jarzma niewoli germańskiej, a więc o pełne oczyszczenie tej ziemi od przybyszów germańskich.

Dziś w Polsce Ludowej, te cele powstań śląskich zostały urzeczy[illegible]

### Klasowy charakter powstań

[illegible] na [illegible] wennie oczyszcza ją z wszelkich śladów i nalotów niemczyzny, [illegible] i z [illegible] nu[illegible] napisów i imion niemieckich.

Powstania śląskie posiadały charakter narodowo - wyzwoleńczy i klasowy.

W szeregach powstańczych decydująco przeważał śląski robotnik i chłop, w których świadomości, wyzwolenie narodowe Śląska równało się ich wyzwoleniu klasowemu, ponieważ okupant niemiecki był ich ciemięzcą narodowym i klasowym w jednej osobie.

Tej oceny postawy śląskiej klasy robotniczej i mas chłopskich w powstaniach nie zmienia fakt, że na czoło powstań śląskich wydostawali się nierzadko ludzie reprezentujący klasowe, obce śląskiemu robotnikowi i chłopu interesy i że ci ludzie już to nie odpowiadali, już to zniekształcali ludową ideologię powstań śląskich.

Nadzieje śląskich mas pracujących na swe wyzw[illegible] larz[illegible] niemieckich kapitalistów i [illegible] szarników były grzebane prz[illegible] kapitalistyczno - obszarnicze rządy Polski przedwrześniowej na [illegible] Górnym, a na [illegible] cie Śląska przez any[illegible] przy iaciół Niemców, którzy wbrew [illegible] dziejo[illegible] prze[illegible] Lud Śląski w trzech powstaniach, wbrew wynikom plebiscytu — obronili te ziemie dla Niemiec.

Nadal więc, jak w ciągu poprzednich kilkuset lat zarówno na Śląsku pozostałym po władzą niemiecką, jak i na Śląsku wyzwolonym, Lud Polski był wyzyskiwany przez tych samych ciemiężców i kapitalistyczno-obszarniczych, [illegible] wszystkich von Plessów, Donnersmarcków, i innych, z tą tylko różnicą, że na Śląsku Górnym do tej doborowej kompanii dołączyli się polscy kapitaliści, no i amerykańscy Harrimani.

### Pełne wyzwolenie robotnika

Dopiero Polska Ludowa ziściła w pełni zarówno narodowo - wyzwoleńcze jak i społeczno - wyzwoleńcze - klasowe dążenia Ludu Śląskiego, najdobitniej wyrażone w powstaniach śląskich.

Dopiero Polska Ludowa przepędziła precz z tej polskiej ziemi zarówno Niemców wogóle, jak niemieckich kapitalistów i obszarników w szczególności.

Dopiero w Polsce Ludowej lud śląski poczuł się narodowo i społecznie w pełni wyzwolonym, pracującym na swoim i dla siebie — [illegible] swojej — swej młodzieży i swej polskiej Ojczyzny przyszłości.

Lud śląski walcząc w powstaniach o swe narodowe i społeczne wyzwolenie odczuwał, że to wyzwolenie powinno otworzyć przed nim nową złotymi głoskami pisaną kartę, w jego narodowym, społecznym i kulturalnym rozwoju w ramach polskiej macierzy.

I czuł się ten lud śląski boleśnie zawiedzionym, czuł się zawiedzionym m[illegible] na Śląsku nic się nie zmieniło w ciągu dwudziestu lat — do roku 1939.

Dopiero w Polsce Ludowej zaczęła się ta bez przesady złotymi głoskami zapisywana karta w dziejach narodowego, społecznego i kulturalnego rozwoju Śląska.

Dopiero do Polski Ludowej, [illegible] śmiało i zdecydowanie ku [illegible]szej formie ustrojowej — ku socjalizmowi, mógł lud śląski przylgnąć całym swym gorącym sercem.

Dopiero Polskę Ludową mógł uznać za swoją, za własną, za rodzoną. Dopiero za Polski Ludowej śląski górnik, hutnik, chemik, energetyk poczuł się gospodarzem na swej ziemi, na swej kopalni, hucie, fabryce, poczuł się współgospodarzem całej Polski.

### Rozmach Polski Ludowej

Albowiem dopiero za Polski Ludowej wdarły się na Śląsk, w gąszcz jego kominów, wyższe uczelnie dla młodzieży śląsko - dąbrowskiej, jak Politechnika, Akademia Lekarska i inne, wdarło się z olbrzymim rozmachem budownictwo szkolne oparte w dużej mierze na świadomej ofiarności ludu śląskiego, wdarła się gęsta sieć domów kultury, bibliotek, rozwinęła się w niebywałych [illegible] rozmiarach ludowa twórczość artystyczna, oparta o takie, również nowe placówki na Śląsku, jak Opera Śląska, Filharmonia itd.

Przed pragnącą się kształcić robotniczą i chłopską młodzieżą śląską i Zagłębia rozwarły się szeroko wrota do wiedzy, do oświaty, do kultury i sztuki, do postępu w[illegible]rca ludu śląskiego.

We postęp na Śląsku, jak i w całej Polsce osiągnąć możemy tylko w zaciętej i narastającej walce klasowej, z siłami wrogimi naszemu [illegible] ku [illegible]jowi, gdzie zniknie wyzysk człowieka przez człowieka.

Ten postęp osiągnąć możemy tylko w zdecydowanym i konsekwentnym przeciwstawieniu się wszelkim siłom wstecznym, pragnącym utrzymać lud w ciemnocie i pokorze — wszystko jedno czy przedstawiciele tych wstecznych sił noszą surdut nie czy sutannę.

Nikt i nic już nie zawróci wstecz dziejów ludu śląskiego, dziejów, które się rozpoczęły w roku 1945.

### Z [illegible] siłami w przyszłość

Nad Śląskiem weszło słońce Polski Ludowej i to słońce coraz [illegible] lej ogrzewać go będzie swymi [illegible] mieniami, rodząc w jego ludzie coraz głębszą wiarę w siebie i [illegible] siły, coraz śmielsze zamiary i pragnienia, coraz głębszą świadomość społeczną i polityczną, coraz twardszą wolę w walce osiągnięcia ostatecznych celów klasy robotniczej i mas pracujących.

Trzeba byście sobie, powstańcy, uprzytomnili właśnie tu we Wrocławiu największym i [illegible] sławniejszym [illegible] Odzyskanych

# Przed rokowaniami handlowymi z Argentyną

WARSZAWA. — W tych dniach udaje się do Argentyny polska delegacja handlowa pod przewodnictwem dyrektora departamentu importu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu ob. Stanisława Galla.

Delegacja ma na celu przeprowadzenie rokowań w sprawie zawarcia układu clearingowego na okres [illegible].

Dotychczas Polska [illegible] z Argentyny — za wojnę dewizy — skóry surowe, wełnę, [illegible] i [illegible] techniczne, wzamian za cement i [illegible]

## Nowe wybory w Zw. Samopomocy Chłopskiej

WARSZAWA. — Jak się dowiaduje SAP, prawdopodobnie już w przyszłym miesiącu przeprowadzone zostaną w Związku Samopomocy Chłopskiej nowe wybory do władz samopomocowych w gromadach gminnych, powiatach i województwach całej Polski.

W chwili obecnej Zarząd Główny Zw. Samopomocy Chłopskiej opracowuje nową ordynację wyborczą dla wszystkich ogniw terenowych.

Nowe wybory na niższych szczeblach instytucji związkowych stanowię gwarancję, iż kierownictwo spraw chłopskich znajdować się będzie we właściwych rękach. Pracę dla dobra małorolnych i średniorolnego chłopa prowadzić mają działacze, którym obca jest chęć szukania w działalności społecznej własnego zysku.

## Studenci polscy wzięli udział w konf. paryskiej

KRAKÓW (kom). — 6 bm. rozpoczęła się w Paryżu konferencja Rady Międzynarodowego Związku Studentów, w której uczestniczą delegaci polscy, studenci Z. Wróblewski i Lipski z Warszawy, Pociej z Krakowa, Selecki z Wrocławia.

# Jak goszczono junaków SP w Leningradzie

## podczas 6-dniowej wizyty jachtu „Gen. Zaruski"

Przed kilku dniami powrócił do Gdyni z 2-tygodniowej podróży jacht „Gen. Zaruski", na pokładzie którego młodzież z organizacji „Służba Polsce" odbyła wyprawę morską do Leningradu, składając wizytę młodzieży radzieckiej. Na czele załogi stanęli — komandor Gąsiorowski i ppłk. Jan Zajdel.

### SERDECZNE POWITANIE W PORCIE

Sześciodniowy pobyt w Leningradzie — jak opowiada w rozmowie z przedstawicielem SAP ppłk. Zajdel — był dla nas jednym nieprzerwanym pasmem niezmiernie ciekawych a zarazem ujmujących wrażeń. Od chwili, w której ujrzeliśmy na morzu w blaskach porannego słońca słynną iglicę Pałacu Admiralicji w Leningradzie, staliśmy się przedmiotem serdecznych owacji.

Pierwsi powitali nas marynarze radzieccy z pokładów statków i łodzi, które mijaliśmy w porcie. „Niech żyje demokratyczna młodzież polska" — wołali z entuzjazmem marynarze. Zaledwie zarzuciliśmy kotwicę u wejścia Newy, zjawili się na żaglowcu delegacie Tow. Wymiany Kulturalnej ze granicą, organizacji młodzieżowej „Komsomoł", leningradzkiego Yacht-Klubu oraz organizacji sportowych.

### BRATERSTWO MŁODZIEŻY

Zaczęło się od przemówień oficjalnych, ale z miejsca przeszło się do nawiązania bezpośrednich więzów przyjaźni. Dzień po dniu i wieczór po wieczorze kontakt między naszymi junakami a młodzieżą radziecką był coraz żywszy i serdeczniejszy. Przyjęcia kończyły się występami artystycznymi, których program wypełniały śpiewy i tańce radzieckie i polskie. Kulminacyjnym punktem tych nastrojów był wieczór spędzony w siedzibie organizacji młodzieżowej „Komsomoł", piątego dnia naszego pobytu w Leningradzie.

Objawem tego była wzajemna wymiana adresów i pamiątek osobistych oraz wielka obopólna radość, zrodzona z przyjaźni dwu bratnich narodów. Komsomolcy wręczyli naszym junakom pamiątkowe album fotograficzne z dedykacją „Młodzieży Demokratycznej Polski — od młodzieży miasta Lenina". Junacy ze swej strony ofiarowali komsomolcom album z fotografiami, obrazującymi osiągnięcia w pracy brygad „Służby Polsce".

Późną nocą wrócili nasi chłopcy na pokład „Gen. Zaruskiego", odprowadzani przez rozśpiewaną młodzież radziecką.

W czasie pobytu w Leningradzie junacy zwiedzili bardzo wiele i mieli możność poznania życia młodzieży radzieckiej. Głównym spostrzeżeniem, jakie odniósł był ten ogromny kult, jakim ludzie w ZSRR otaczają pracę, podstawę dobrobytu i potęgi Związku Radzieckiego. Młodzi Polacy mieli możność poznać największą dbałość o człowieka w państwie socjalistycznym, gdzie praca staje się wewnętrzną koniecznością, a zarazem radością twórczą.

### WŚRÓD ARCYDZIEŁ SZTUKI

Niezapomniane wrażenie wywarła na naszych junakach wizyta w Ermitażu. Obok arcydzieł radzieckich znajdują się tutaj arcydzieła najwybitniejszych malarzy szkoły włoskiej, flamandzkiej i innych.

O wielkości muzeum świadczyć może ilość 1050 bogatych w zabytki komnat. Aby przejść wszystkie sale, należy przebyć drogę długości ok. 22 km. Udostępniony został również chłopcom wgląd do skarbca Ermitażu, zawierającego prawdziwe arcydzieła rzeźbiarskie, wykonane w złocie i platynie.

### WYCIECZKI I PRZYJĘCIA

Również świetnie wypadła wycieczka do odległego o 25 km Peterhofu. Znajdujący się tu pałac Piotra Wielkiego, położony w ozdobnym setkami rzeźb i dwoma tysiącami fontan parku, uległ w 80 proc. zniszczeniu. Dziś pieczołowita praca setek artystów przywraca mu tak świetny niegdyś wygląd. Potrzeba jednak jeszcze dwu lat, aby Peterhof stał się z powrotem perłą architektury.

Zwiedzając na własną rękę ulice Leningradu, młodzież podziwiała bogato zaopatrzone domy towarowe, czyniła zakupy pamiątek i wysyłała widokówki do swych rodzin w kraju.

Na oficjalnym przyjęciu w Miejskiej Radzie Narodowej Leningradu zostało wręczone przewodniczącemu MRN tow. Gałkinowi przez delegację młodzieży polskiej statuę Syreny, jako dar m. Warszawy, przy czym zaprosiliśmy z rewizytą do Polski młodzież leningradzką — kończy ppłk. Zajdel swoje wrażenia z Leningradu.

Rozmowę przeprowadził
WIKTOR KARKUCIŃSKI

## Przemówienie wojewody gen. Zawadzkiego

(Dokończenie ze str. 1)

... e wszystkie osiąg... ...skiego w Polsce ludo... — ...

... Waszego czynu powstańczego i Waszej ofiary dla Polski, jak pr... ...nem i Waszego czynu i Waszej o...fiary jest fakt, że możecie tu na R... ...u wrocławskim odbyć Wasz ...strzyk powstańczy w bratnim kręgu polskich obywateli tego prastarego polskiego grodu.

Nie mogliście tu wkroczyć zwycięsko ani w roku 1919, ani w 1920, w 1921.

Przybyliście dziś na Wystawę świadczącą o naszym olbrzymim dorobku na Ziemiach Odzyskanych.

Przybyliście sami i przywieźliście z sobą prochy waszych towarzyszy broni, poległych pod Górą św. Anny.

Niech te prochy powstańców śląskich, złożone dziś w prastarym Wrocławiu stanowią symbol niezachwianej polskości całego narodu polskiego, że polskiej ziemi już nigdy nie będzie deptać zaborcza stopa najeźdźcy germańskiego.

Niech te prochy zwiążą jeszcze mocniej lud śląski z całą napływową na Ziemie Odzyskane ludnością z innych dzielnic Polski i zza Bugu.

### Symbolika prochów

Obywatele miasta Wrocławia! Otoczcie te prochy powstańców śląskich najgłębszą czcią, albowiem one symbolizują nam Polakom niezłomność ducha naszego narodu w odwiecznej walce z naporem niemieckim.

Pamiętajmy wciąż, że ziemia m. Wrocławia i cała ta ziemia po Odrę, Nysę Łużycką i Bałtyk pełna jest prochów poległych w ciągu tysiącleci braci naszych w walce z niemcami. Nigdy nie przedawnioną, nigdy nie wydartą z naszej pamięci narodowej polskość tych ziem.

Pamiętamy wreszcie wszyscy, że w ostatniej wojnie z hitlerowskimi Niemcami spoczęło na zawsze tysiące żołnierzy odrodzonego Wojska Polskiego i bratniej Armii Radzieckiej — w imię powrotu tych ziem na zawsze do Polski, co zarazem było niejako realizacją celu, co zaczętej przed 27 laty przez powstanie śląskie walki zbrojnej z okupantem niemieckim.

Wieczna chwała poległym za wolność i demokrację bohaterom Narodu Polskiego.

Niech żyje Polska Ludowa w jej zwycięskim marszu ku socjalizmowi.

Niech żyje Prezydent Rzeczypospolitej, Bolesław Bierut".

# Cieplice Śląskie - Mekka reumatyków

Reumatyzm jest dziś u nas jedną z najgroźniejszych chorób społecznych, gdyż powoduje b. poważny ubytek rąk do pracy.

W przedwojennej bardzo zagrożonej Polsce, przypadało według danych statystycznych Ubezpieczalni Społecznej, czterech reumatyków na jednego gruźlika. Dziś ten stosunek jest jeszcze wyższy, gdyż obozy koncentracyjne, przymusowa praca w niehigienicznych warunkach, trudy wojenne żołnierzy i partyzantów, znacznie powiększyły rzeszę reumatyków.

Na szczęście przybyło nam wraz z Ziemiami Odzyskanymi kilka znanych uzdrowisk przeciwreumatycznych, wśród których Cieplice Śląskie zajmują pierwsze miejsce.

### CIEPLICE ODKRYŁ JELEŃ

Prawie 800 lat minęło, gdy ranny jeleń w nieprzebytych borach Karkonoszy w małym, gorącym źródle moczył swe skoki. Podpatrzył to giermek księcia Bolka i opowiedział o tym swemu panu. Światły książę Bolko po naradzie z żoną, sprowadził postępowy jak na owe czasy zakon Joannitów, który osiedlił się w pobliżu gorącego źródła i w roku 1281 nad samym źródłem wybudował szopę drewnianą. Był to początek sławnego dziś uzdrowiska Cieplice-Zdrój.

Oczywiście że droga od owej drewnianej szopy Joannitów do luksusowego, w 1934 roku wykończonego hotelu zdrojowego, była długa i trudna, ale jakże zbawienna w skutkach dla ludzi nękanych chorobami stawów.

### DOSTOJNI KURACJUSZE

Na przestrzeni kilku wieków co sławniejsi Europejczycy przybywali do coraz bardziej znanych Cieplic. Królowa „Marysieńka" Sobieska w XVII wieku z orszakiem przeszło 1000 ludzi liczącym, przyjeżdżała do Cieplic na kurację.

W czasie długiego na tej ziemi panowania niemieckiego, zjeżdżała licznie do Cieplic burżuazja niemiecka i zagraniczna do słonecznej kotliny cieplickiej dla poratowania zdrowia.

Wojna oszczędziła ten śliczny zakątek, ale zbyt liczni niestety w 1945 roku pseudopionierzy uzdrowisko dokumentnie wyszabrowali.

### W NASZYCH CZASACH

W maju 1946 przyjechał w charakterze nowego dyrektora uzdrowiska młody prawnik krakowski dr Adam Ligas. Przy pomocy lekarza zdrojowego dr Zygmunta Laxa udało się nowemu dyrektorowi w stosunkowo krótkim czasie nadać Cieplicom charakter normalnie prosperującego uzdrowiska.

Luksusowy hotel zdrojowy, wybudowany nad samymi źródłami, dokładnie tam, gdzie przed 700 laty stała drewniana szopa Joannitów, oddano do użytku polskiego świata pracy. Tam gdzie do niedawna rozbijał się fabrykant niemiecki, mieszka dziś wygodnie górnik, urzędnik, a ostat-

(Dokończenie na str. 6)

EMIL ZOOB

## Szaibu

43

— Widzi pan, chodzi o to, że „konkurencja" polityczna prowadzi robotę przeciwko nam na terenie Nigerii.

— Przeciwko nam?

— Tak. Starają się pozyskać dla siebie miejscowe plemiona dzikich i wykorzystać je dla swoich celów. Czy słyszał pan coś może o Szaibu? — Marvan badawczo spojrzał na detektywa.

— O Szaibu? Owszem, słyszałem. — Thomas przysunął bliżej swój fotel.

— Któż to jest ten Szaibu?

— Władca dużego plemienia murzyńskiego. Uważany jest za wielkiego czarownika i posiada ogromną popularność.

— I wie pan gdzie on przebywa?

— Oczywiście. Nasz obóz był położony niedaleko jego wioski.

— To świetnie! — zawołał Thomas. Marvan spojrzał na niego zdziwiony.

— Co świetnie?

— Mówię, że to się doskonale składa, iż pan się tak dobrze orientuje w tych sprawach.

— A to dlaczego?

— Chwileczkę, mister Marvan, chwileczkę. Mam wrażenie, że pan mi nie odmówi swej pomocy.

— Nie rozumiem.

— To zupełnie proste. Chodzi o to, żeby pan mi dopomógł w wykryciu machinacji tego Szaibu.

— W jaki sposób?

— Wyprawi się pan do dżungli i...

Marvan gwałtownie potrząsnął głową.

— Wykluczone! Do dżungli nie pojadę. Mam dosyć!

— Ależ to jest obowiązek patriotyczny.

— Mister Thomas — powiedział stanowczo pogromca. — Szkoda pańskiego czasu. Nie zdoła mnie pan namówić. Dość już wycierpiałem się w więzieniu i na tym strasznym wygnaniu. Mam chyba prawo pomyśleć teraz o sobie. A zresztą nie mam zamiaru wdawać się w jakiekolwiek polityczne kombinacje. Niech się tymi sprawami zajmuje Intelligence Service. Mnie — dajcie spokój. — Detektyw wstał. Widać było, że jest ogromnie zawiedziony.

— Nie spodziewałem się tak kategorycznej odmowy. Przypuszczałem, że pan, jako Anglik, zechce przyczynić się do pokrzyżowania planów obcego wywiadu. Żałuję, że w ogóle rozpocząłem z panem rozmowę na ten temat. Żegnam.

— Good by — rzucił Marvan, zapalając papierosa. Rozmowa z detektywem zdenerwowała go. Cóż oni sobie właściwie wyobrażają? Czyż po to wyrwał się z rąk dzikich, przedarł się przez dżunglę, pokonał tysiące przeszkód i niebezpieczeństw żeby teraz znowu tam wracać? Nonsens. Jest chyba dosyć ludzi, którzy mogą się zająć podobnymi sprawami. Dlaczego koniecznie zawzięli się na niego? Ten Thomas ma zupełnie bezsensowne pomysły. Wracać do dżungli! Za nic na świecie! Wstał i przeszedł się po ogrodzie. W tej chwili przypomniał mu się zbity kolczasty gąszcz, wycie dzikich i posępny głos tam-tamu. Jakaż siła mogłaby go zmusić do powrotu do tego piekła?

— Obiad podany, sir. — Wysoki lokaj w białym fraku stał przed nim w postawie pełnej szacunku.

— Dobrze. Dziękuję. Idę. — rzucił Marvan i ruszył w kierunku tarasu.

Pułkownik Hallward oczekiwał go już w jadalni.

— Jakże się pan czuje, kochany przyjacielu? — spytał serdecznie.

— Dziękuję. Jestem już zupełnie zdrów. W najbliższych dniach chciałbym wyruszyć w drogę. Muszę się tylko dowiedzieć kiedy odjeżdża jakiś statek.

— Chce pan już jechać do Anglii?

— Tak. Oczywiście. — Pułkownik nabrał sobie jeszcze sałaty i zdawał się nad czymś zastanawiać.

— Wie pan, mister Marvan, że mam ogromne zmartwienie — powiedział, spoglądając smutnie na pogromcę.

— Pan? Cóż się stało?

— Słyszał pan zapewne o sprawie Eltona?

— Nie, niestety. Nie znam tutejszych stosunków.

— Elton jest moim wychowankiem i synem mego przyjaciela. Biedny siedzi obecnie w więzieniu.

— W więzieniu?

— Tak, znaleziono przy nim w czasie przyjęcia u mnie kompromitujące papiery, świadczące o tym, że ma jakieś konszachty z niejakim Szaibu.

## Z Nowego Sącza

### [illegible] LOTNICTWA

N. SĄCZ (r.m.) — W Nowym Sączu obchodzono święto lotnictwa niezwykle uroczyście z licznym udziałem młodzieży szkolnej i pracowników warsztatów kolejowych, którzy przy pomocy specjalnie na ten dzień zorganizowanej [illegible] autobusowej, przybyła na szybowisk[illegible] w Tęgoborzu, gdzie odbyły się pokazy szybow[illegible].

Następnie odbyła się uroczysta akademia, na którą złożyły się okolicznościowe przemówienia i referaty o znaczeniu lotnictwa, wygłoszone przez przedstawicieli miejscowych władz i kierownictwa szkoły szybowcowej. Produkcje wokalne i muzyczne chóru robotniczego „Echo" pod batutą Rzymka i kpt. Waltera dopełniły całości.

### OŚRODEK MASZYN ROLNICZYCH

N. SĄCZ (bm) — Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej w Nowym Sączu uruchomiła przy ul. 3 Maja „Ośrodek Maszyn Rolniczych" gdzie okoliczni rolnicy mogą wypożyczać wszelkiego rodzaju maszyny rolnicze do wykonywania potrzeb gospodarskich. Ośrodek zaopatrzony jest w najnowocześniejszy sprzęt rolniczy jak: młockarnie elektryczne, siewniki wialnie i tp. maszyny.

### OBNIŻKA OPŁATY AUTOBUSOWE DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

[illegible] SĄCZ (bm) — Z uruchomionej miejskiej komunikacji autobusowej w Nowym Sączu korzysta również dojeżdżająca do szkół młodzież szkolna, która musi opłacać pełne bilety. Obecnie czynione są starania o obniżenie opłat dla niezamożnej młodzieży szkolnej, zamieszkałej na odległych peryferiach miasta. Wskazane by było pozytywne uwzględnienie tej słusznej prośby.

### MŁODZIEŻ SZKOLNA WYJEŻDŻA NA WZO.

N. SĄCZ (bm) — Młodzież nowosądecka szkół średnich w najbliższych dniach wyjeżdża specjalnym pociągiem na zwiedzenie WZO do Wrocławia. Sprawę organizacji wyjazdu zajmują się kierownictwa poszczególnych zakładów szkolnych.

## Iść czy nie iść?

## Cygańska miłość

Oto recepta, według której film ten został zrobiony: wzięto Stewarda Grangera, który ostatnio bardzo się podobał w roli Włocha i zrobiono z niego Hiszpana, dodano do tego motyw utraty pamięci z „Zapomnianych dni", jedną scenę Dickensowską, atmosferę południową z „Rosanny", ucieczkę, pogoń, strzelaniny z „Miasta bezprawia", [illegible] dyzm męża z „Szarego lorda", osłodzono 40 pocałunkami — i film gotowy.

Naszej Czytelniczce, która w liście do Redakcji stwierdziła, że wszystkie filmy amerykańskie są bardzo dobre, na pewno będzie się podobał. Jest w nim bowiem wszystko, czego „dusza" zapragnie: wielka miłość i śmierć szlachetnie kochającej Cyganki, charaktery całkiem białe i całkiem czarne, hiszpańskie tańce i cygańska sielanka, podstęp i zdrada, drogocenne klejnoty i strzały rewolwerowe, no i na koniec — oczywiście — happy-end.

Widza dojrzałego artystycznie musi ten melanż napełnić niesmakiem.

Film jest kostiumowy, bo taka już ostatnia moda. Skąd jednak już wiedy znano zasady dżiu-dżitsu — pozostanie tajemnicą reżysera.

Nie pozostaje nam nic innego, jak pokiwać z politowaniem głową nad publicznością amerykańską, której się takie filmy widocznie podobają. A może chodzi o celowe ogłupianie społeczeństwa? Kto wie.

[illegible]

## Pierwszy „osad" w Szczawnicy

### 8 tysięcy owiec powróci z hal

KRAKÓW (kom) — W dniu 11 września 1948 r. w Jaworkach gmina Szczawnica pow. Nowy Targ odbędzie się przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Leśnictwa, Rolnictwa i Administracji Publicznej oraz partii politycznych — uroczystość „Osadu" (spędu owiec) z hal wypasowych na Jaworkach do rodzinnych wsi na Podhalu.

Uroczystość ta jest pierwszą tego rodzaju na terenie gminy Szczawnica, gdzie na obszarze około 3.000 ha pastwisk wypasają się w tym [illegible] ku owce z terenu Podhala w ilości około 8.000 sztuk. Kulminacyjnym punktem programu uroczystości jest pożegnanie baców połączone z obrzędami zwyczajowymi.

Wyjazd przedstawicieli władz i partii politycznych oraz prasy, radia i Filmu Polskiego z Krakowa do Jaworek na powyższą uroczystość nastąpi w dniu 11 bm. (sobota) o godzinie 8 z Działu Rolnictwa i Reform Rolnych Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego ul. Kochanowskiego 12.

## Święto osadników nowosądeckich

### Uroczystość nadania ziemi w Nowym Sączu

NOWY SĄCZ (al) — Powiatowa Rada Narodowa w Nowym Sączu urządza dnia 12 września [illegible] r. na rynku nowosądeckim uroczystość rozdania dokumentów nadania ziemi osadnikom w powiecie nowosądeckim.

Udział [illegible] przedstawiciele [illegible] ctwa i Reform Rolnych, Partii [illegible] tycznych, Urzędu „Wojewódzkiego" Krakowskiego, prasy i radia i [illegible] kie rzesze osadników, dla których uruchomione będą nadzwy[illegible] ciąga z Grybowa i Krynicy do Nowego Sącza.

Uroczystość ta w razie niepogody odbędzie się w sali Domu Kultury przy Al. Wolności w Nowym Sączu.

Program uroczystości obejmuje między innymi wręczenie sołtysom uregulowanych wsi, operatów racyjnych (nowych map), a także wręczenie [illegible] nagrody mierniczemu, który wygrał wyścig pracy w woj. krakowskim.

Po uroczystym rozdaniu dokumentów nadania ziemi przedstawiciele władz i partii politycznych przeprowadzą przegląd nowopowstałych gospodarstw osadniczych we wsiach Bińczarowa i Florynka gm. Grybów pow. Nowy Sącz.

## Łucznicze zawody o mistrzostwo Krakowa

KRAKÓW (AKS) — Zarząd Krakowskiego Okręgu Polskiego Związku Łuczniczego pod protektoratem prezydenta miasta dr. Dobrowolskiego urządza w dniach od 9—12 bm. na stadionie KS Pocztowy w Krakowie pierwsze po wojnie o mistrzostwo Krakowa wielkie zawody łucznicze.

Zawody powyższe są nieoficjalnymi mistrzostwami Polski, ponieważ weźmie w nich udział również KS Boruta ze Zgierza.

Program następujący:

W I. dniu uroczyste rozpoczęcie zawodów strzelaniem do kora i konkurencji na odległości długie.

W drugim dniu zawodów odległości krótkie, również w godzinach krótkich.

W trzecim dniu zawodów o godz. popołudniowych dalszy ciąg odległości krótkich.

W dniu 12 bm., t. j. ostatnim dniu zawodów uroczyste zakończenie, ogłoszenia wyników i rozdanie [illegible] nych nagród.



## II uliczny wyścig samochodowy

### „o złoty laur Wawelu"

KRAKÓW (kom) — W niedzielę, godz. 16, na trasie ul. Grzegórzecka, Masaryka i al. Daszyńskiego odbędzie się drugi sensacyjny samochodowy wyścig uliczny z udziałem najlepszych zawodników Czechosłowackiego i Polskiego Automobilklubu.

Dla przypomnienia podajemy jeszcze raz skład ekipy czeskiej: Dobry, Hovorka, Lancilian, Anton, Treybal, Jonak.

Z Polaków wystąpią: Postawka, Zbik, Borowczyk, Wierzba (zeszłoroczny zwycięzca wyścigu), Każmierczyk, Tabencki, Nachorski i inni.

## Stałe świadczenia na odbudowę Warszawy

### Załogi dwóch fabryk złożyły 575 000 złotych

OLKUSZ (lk) — Jak donosili śmy Powiatowy Komitet Odbudowy Stolicy w Olkuszu przygotował wielką akcję propagandowo-zbiórkową na terenie powiatu, w miesiącu bieżącym. W pierwszym rzędzie odbędą się kwesty uliczne.

Powiat. Komitet zwrócił się do wszystkich komitetów gminnych z wezwaniem [illegible] Odbudowę Warszawy.

Z uznaniem trzeba podkreślić, że wszystkie fabryki na terenie powiatu wprowadziły stałe świadczenia na rzecz odbudowy Stolicy. Z tego tytułu fabryka Bci Szajn w Sławkowie wpłaciła za ostatnie dwa miesiące sumę zł 250 000, zaś fabryka „Klucze" za ubiegły miesiąc zł 325.684. Dotychczas wpłat nie uskuteczniły fabryka „Olkusz", gumownia „Wolbrom" i cementownia „Ogrodzieniec".

## Wyrok na szajkę rabunkową

KRAKÓW (WW) — Dnia 8 bm. [illegible] Wojskowy w Krakowie wyrok w sprawie członków bandy rabunkowej grasującej od kwietnia do lipca bm. na terenie Makowa Podhalańskiego.

Główny oskarżony Kumor, terroryzujący swe ofiary bronią palną skazany został na łączną karę 10 lat więzienia i pozbawienia praw lat 5, pozostali: Słopka na karę 8 lat więzienia, Woźny 6 lat.



## Dożynki w Górce Narodowej

KRAKÓW (yi) — Tegoroczne dożynki w Górce Narodowej obchodzone były wyjątkowo uroczyście i cieszyły się licznym uczestnictwem okolicznych chłopów, którzy przybyli w liczbie ponad 2.000 osób.

Zebranie zagaił kierownik państwowego majątku rolnego ob. Zięba. Następnie w imieniu partii politycznych przemawiali: tow. Rudzik z PPR i tow. Rejman z PPS, który podkreślił zaostrzającą się walkę klasową na wsi i niebezpieczeństwo odradzającego się kapitalizmu, reprezentowanego przez bogaczy wiejskich. W dalszym ciągu zebrania przemawiali w imieniu Wojska Polskiego ppor. Kuś, w imieniu Związku Robotników Rolnych tow. Mach i w imieniu Związku Samopomocy Chłopskiej ob. Krewniak. Ostatni przemawiał tow. Jedynak, który zwrócił uwagę na nowe znaczenie sojuszu robotniczo-chłopskiego i nową treść święta dożynek.

W części obrzędowej przedstawiciele społeczeństwa i władz przyjęli tradycyjny kołacz dożynkowy. Niezwykle dobrze wypadły popisy dzieci szkolnych, które zakończyły uroczystość.

## Kasjer — defraudant

KRAKÓW (WW) — Przed Sądem Okręgowym w Krakowie w postępowaniu doraźnym toczyła się dnia 8 bm. rozprawa przeciwko Tadeuszowi Knercerowi z Krakowa.

Oskarżony jako kasjer i referent zakupów Państwowej Fabryki Gwoździ i Drutu w Zabierzowie, w okresie od XI ub. roku do II br. przywłaszczył sobie kilkakrotnie różne kwoty z funduszu fabryki, na ogólną sumę ponad 239.000 zł. W wyniku rozprawy został skazany na karę 4 lat więzienia i pozbawienia praw na [illegible]

## Junacy SP z przysposobienia marynarki powrócili do Krakowa

KRAKÓW (m) — Do Krakowa przybyła grupa junaków, SP uczestników kursu przysposobienia marynarki. Junacy ci odbyli 6 tygodniową podróż na barkach i pontonach Wisłą z Krakowa do Gdańska. Rejs ten był nie tylko szkołą żeglarską, ale równocześnie wycieczką krajoznawczą. W czasie czterotygodniowego pobytu w Warszawie junacy SP kursu przysposobienia marynarki pracowali przy odgruzowaniu ulic, osiągając 365 proc. normy.

## Epilog nadużyć w krakowskim PUR

KRAKÓW (WW) — W czasie śledztwa po ujawnieniu nadużyć popełnionych przez Rajmunda Wenke b. naczelnika Wydziału fin. woj. Oddz. PUR w Krakowie, natrafiono na ślad sprzeniewierzenia dalszych 200.000 zł. Jak się okazało przestępstwo popełnił z inicjatywy Wenkego, Włodzimierz Fil, naczelnik Pow. Oddziału PUR-u oraz Józef Bożański, (urz.) kekonariusz tegoż urzędu. Po aresztowaniu zaś Wenkego, zabezpieczyli się podwójnym księgowaniem niektórych kwitów, co wyrównało saldo.

W wyniku śledztwa, Fil i Bożański stanęli przed Sądem Okręgowym w Krakowie w trybie doraźnym i zostali skazani Fil na 4, Bożański na 8 lat więzienia.

## KRONIKA PRZEMYSKA

### PLAN BLOKÓW NASIENNYCH

PRZEMYŚL (z.k.) — Organizując akcję bloków nasiennych pow. przemyski opracował już konkretne plany zasiewów pewnych zbóż. Według tego planu blok żyta stanowić będą następujące gromady: Krasice, Rożubowice, Łuczyce, Poździacz, Dussowce, Kalwarja i Makowa. Pszenicę siać będą: Torki, Nakło, Medyka, Dussowce, Makowa, Kalwarja i Drohojów.

### ROLNICY POW. PRZEMYSKIEGO WYJADĄ NA W. Z. O.

PRZEMYŚL (z.k.) — Staraniem Zw. Sam. Chłop. zorganizowana zostanie w miesiącu wrześniu ogólna wycieczka rolników powiatu przemyskiego na wystawę we Wrocławiu. Wycieczka ta przewidziana jest na ponad 500 osób. Koszta wycieczki wynoszą około 2 000 zł, zamożniejsi pokryją z funduszów własnych, zaś niezamożni uzyskają pomoc z kasy gminnej lub z funduszów Sam. Chłopskiej. Organizację wycieczki przewiduje się w ten sposób, aby z każdej gromady mógł pojechać chociaż jeden delegat i po powrocie podzielić się swymi wrażeniami z mieszkańcami wsi.

### SAM. CHŁOPSKA WALCZY ZE SPEKULACJĄ NA RYNKU MIĘSNYM

PRZEMYŚL (z.k.) — Walcząc ze „spekulacją na rynku mięsnym Sam. Chłopska zorganizowała na terenie powiatu i miasta Przemyśla kontraktowanie i skup bekonu przeznaczonego na eksport.

Hodowcy bekonu rasowego przy dostawie otrzymują wysokie premie. Ma to na celu zachęcenie hodowców w pracach nad podniesieniem gatunku. Cenę za jeden kg bekonu ustalono od 176 — 210 zł. Spędy odbywać się będą na terenie Przemyśla w rzeźni miejskiej co drugi wtorek, zaś w Dubiecku i Birczy w każdy poniedziałek.

## CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI im. Słowackiego — godz. 19 — „Obrona Ksantypy" Morstina.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Wesele Figara" Beaumarchais. Mała sala — godz. 19,15 — „Seans" Coward a.

TEATR MŁODEGO WIDZA RTPD (Scala) — godz. 19.30 — „Panna Mężatka".

TEATR OKZZ „Studio" — godz. 19,30 — „Juliusz Szvlong" czyli „Ludzie są ludźmi".

TEATR im. J. Słowackiego Dziś „Obrona Ksantypy".

### DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 10. 9. dr Czesnowska Jadwiga, Rynek Głów[illegible]

[illegible]

## RADIO

5.00 Pobudka muzyczna; 6.15 Dziennik poranny; 6.30 Muzyka poranna; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 13,00 Koncert rozrywkowy; 15,00 Wiadomości Polski Południowej; 16,30 Koncert dawnej muzyki; 17,00 „Co śpiewają i tańczą na Kujawach" aud. słowno-muzycz. dla młodzieży; 17,15 Koncert dla przodowników pracy; 18,05 „W rytmie tanecznym"; 18,45 Audycja Organizacji „Służba Polsce"; 19,15 Koncert symfoniczny; 21,45 Koncert z Pragi Czeskiej; 22,30 Muzyka taneczna; 22,50 Utwory na organach Wurlitzera; 23,30 Hymn, koniec audycji.

## Cieplice-Śląskie - Mekka reumatyków

(Dokończenie ze str. [illegible])

nio i chłop polski, kąpiąc się w leczących nawet najcięższe przypadki zachorzeń wodach kruszcowych.

Mieszkańcami Sanatorium Państwowego (bo tak się dziś nazywa dawny hotel zdrojowy) opiekuje się lekarz zdrojowy, który jest tu dyrektorem oraz wybitny [illegible] dr Włodzimierz Bruhl.

Przy tym wszystkim tylko wyżywienie było do niedawna podłe (prywatny dzierżawca). Obecnie i wyżywienie zmieniło się na lepsze od chwili gdy kuchnia przeszła pod zarząd państwowy.

### ELEGANCI Z PORTFELAMI

Jeżeli już mowa o t. zw. inicjatywie prywatnej, to zapisała się ona bardzo niechlubnie i na innym miejscu, a mianowicie w luksusowym „Pawilonie". Widziało tu się codziennie wyelegantowane towarzystwo z mocno wypchanymi portfelami. Konsumowano w „Pawilonie" całe góry wyszukanych zakąsek, a wino i wódka po 150 zł za kieliszek, lały się strumieniami. Hałaśliwa orkiestra nie pozwalała do rana zasnąć leczącym się ludziom pracy. Żałowałem wtedy bardzo, że Rząd nasz nie upaństwowił wszystkich przedsiębiorstw bez wyjątku.

Wszystko to jednak nie przeszkadza starym, cudotwórczym źródłom, których gorąca woda kruszcowa uwalnia ludzi pracy od chorób zawodowych i innych schorzeń.

Dziwna jest ta woda cieplicka. Nie zawiera ona bowiem podstawowych składników przeciw-reumatycznych, soli i siarki, a jednak daje tak wspaniałe rezultaty. Znam wypadki uleczenia graniczące z... cudami. Przy muzeum cieplickim była wielka sala pełna kul, które pozostawili tu wyleczeni pacjenci. Nie ma ich już niestety. Zostały wyszabrowane albo też po prostu spalone, tak jak te pięknie rzeźbione krzyże z dwu cmentarzy cieplickich.

### PRZODUJĄCY OŚRODEK

Poza wyżej wymienionym Sanatorium Państwowym, które jest głównym zakładem leczniczym w Cieplicach-Zdroju, istnieją tam jeszcze inne zakłady jak np. wzorowo prowadzony Dom Leczniczy Ministerstwa Zdrowia, Sanatorium Inwalidów Wojennych i Dom Kolejarzy. Powstaje też specjalny Dom Zdrowia dla pracowników U. B.

Jeżeli dodamy jeszcze świetnie wyposażony szpital św. Jadwigi, posiadający kilka oddziałów i wielu wybitnych lekarzy — specjalistów, to stwierdzić trzeba, że Cieplice Śląskie są dziś najpoważniejszym ośrodkiem walki z reumatyzmem w Polsce.

ROMAN JURASZEK

## O należytą kontrolę nad gospodarką klubów sportowych

KATOWICE. W jednym z artykułów, jakie ukazały się na łamach naszej Gazety, a w których poruszaliśmy zagadnienie wychowania fizycznego w klubach związkowych, zwracaliśmy uwagę na ostrożność, jaką powinny się kierować Związki Zawodowe przy przejmowaniu dotychczas niezależnych klubów sportowych. Chodziło nam tam o odpowiednią selekcję członków, o odrzucenie balastu pseudo-sportowego w postaci skorumpowanych zawodników i działaczy, wreszcie o właściwe zużytkowanie pozostających w dyspozycji klubu kwot, otrzymywanych już to w formie dotacji, bądź też wygospodarowanych przez klub z imprez dochodowych.

Że troski nasze o „właściwe oblicze klubu związkowego" — [illegible] brzmiał tytuł naszego artykułu w Nr. 86 z dnia 27 marca br. — były całkowicie uzasadnione, mieliśmy okazję przekonać się z racji konfliktu wewnętrznego, jaki zaistniał w łonie zarządu jednego [illegible] nych klubów śląskich — a świeżo upieczonego klubu związkowego.

Nie wchodząc w sedno sprawy, którą zajęły się już nadrzędne władze sportowe, na marginesie jej [illegible] uważamy za swój obowiązek zwrócić uwagę odpowiednich władz związkowych i państwowych na gospodarkę finansową podległych [illegible] klubów. W szczególności chodzi nam o kontrolę nad właściwym [illegible] celowym zużyciem kwot, pozostających w ich dyspozycji, które statutowo winny być zużywane na krzewienie kultury fizycznej, a w [illegible] czywistości są wydatkowane [illegible] cele, mające bardzo mało co wspólnego z tym pojęciem.

*Rząd nasz — doceniając znaczenie kultury fizycznej w nowoczesnym państwie — zwolnił organizacje i stowarzyszenia sportowe od uiszczenia opłat skarbowych [illegible] tułu osiąganych dochodów z obrotu z organizowanych przez nie płatnych imprez sportowych. Nie znaczy to jednak, aby było mu obojętnem, w jaki sposób dochody [illegible] następnie zużytkowane.*

Intencją Rządu — tak w trakcie rozpatrywania tego zagadnienia, jak i obecnie — było, aby nieuszczuplone przez podatki kwoty były przeznaczone na statutowy cel każdego stowarzyszenia sportowego to jest krzewienie kultury fizycznej, a więc: inwestycje i renowacje obiektów i sprzętu sportowego, szkolenie i angażowanie instruktorów, [illegible] akcja werbunku masowego młodzieży i t. p. Jest rzeczą jasną i zrozumiałą, [illegible] ka finansowa klubu winna być prowadzona w myśl ogólnie obowiązujących przepisów o prawidłowej rachunkowości i gospodarce funduszami społecznymi.

Nie mają nic wspólnego z szerzeniem kultury fizycznej tego rodzaju wydatki klubowe, sięgające niejednokrotnie miljonowych sum, jak np. wyprawy w „nieznane" po „złote runo" w postaci graczy z innych klubów; nadmierne diety i nieuzasadnione zwroty wydatków różnych pseudo-asów i t. p. koszty od których roi się w rozchodach klubowych. A jest już wręcz rzeczą karygodną wykonywanie inwestycji lub renowacji sportowych bez zachowania obowiązujących form w postaci oficjalnych przetargów lub też uprzedniego zebrania konkurencyjnych ofert i bez odpowiedniego odbioru technicznego wykonanej roboty.

Żyjemy w dobie uspołecznienia i planowej gospodarki i nie możemy zgodzić się, aby istniały w naszym życiu sportowym „mateczniki" których działalność oparta na groszu publicznym wymykałaby się z pod kontroli społecznej. Działalność klubowych komisji rewizyjnych, złożonych niejednokrotnie z ludzi dobrej woli, ale niefachowych lub też przedkładających „dobro" klubu, ponad dobro całości sportu polskiego — uważamy w tej dziedzinie za niewystarczającą. Wiemy [illegible] wypadku, że komisja rewizyjna jednego z klubów zakwestionowała zamknięcia roczne ze względu na poważne zastrzeżenia, odnośnie gospodarki finansowej zarządu. Nad zastrzeżeniami tymi i [illegible] minem ich wyjaśnienia zarząd przeszedł do porządku dziennego i gospodaruje nadal wg zakwestionowanych zasad.

W tym stanie rzeczy byłoby [illegible] czą słuszną stworzenie zupełnie odrębnej i nie zależnej kontroli nad działalnością stowarzyszeń i klubów sportowych. Najbardziej powołanym byłby do niej terytorjalnie właściwy Państwowy Urząd Kultury Fizycznej, przy którym powinny powstać komórki kontrolne, mające za zadanie nadzór nad całokształtem zagadnień finansowych tych stowarzyszeń, dla niedopuszczenia do marnotrawstwa grosza publicznego.

Stworzenie tego rodzaju placówek, które miałoby prawo ingerencji w każdej organizacji sportowej, stałoby się hamulcem dla poczynań działaczy sportowych tego typu, którzy całą swą działalność klubową ograniczają do utrzymania „stajni wyczynowców" ze szkodą dla licznych rzesz garnącej się do sportu młodzieży.

Luźny ten projekt poddajemy pod rozwagę kompetentnym władzom i wierzymy, że ewentualne wprowadzenie go w życie byłoby dalszą zdobyczą w kierunku umasowienia i właściwego zorganizowania życia sportowego w Polsce, którego rozwój leży nam wszystkim [illegible]



## Międzyn. Zawody Motocyklowe na żużlu

WARSZAWA. W drugiej połowie września odbędą się trzy międzynarodowe spotkania na żużlu z udziałem czołowych zawodników czechosłowackich.

*W pierwszym spotkaniu wystąpią zawodnicy czechosłowaccy w Katowicach na Muchowcu dnia 18 bm. Następnie w Łodzi dnia 23 bm.* [illegible] *w Warszawie dnia 26 bm.* Spotkanie Polska — Czechosłowacja na żużlu które odbędzie się w Warszawie rozegrane zostanie na nowym torze żużlowym „Skry" przy ul. Wawelskiej, którego ukończenie nastąpi w najbliższych dniach.

Czechosłowacki AKR Cs. wyznaczył na trzy spotkania w Polsce swoich najlepszych żużlowców. Skład zespołu czechosłowackiego przedstawia się następująco: Spinka, Seberka, Have Havelka, Fiala, Vanek, Kadmec, oraz rezerwowi Seiner i Tuma.

Polski zespół narodowy wystąpi na doskonałych, sprowadzonych ostatnio z Anglii, specjalnych maszynach żużlowych typu „Martin—Jap". Maszyny te wymagają specjalnej techniki i szkoły jazdy, wobec czego PZM zorganizował, odbywający się obecnie w Rybniku, obóz treningowy dla elity żużlowców polskich, pod kierownictwem wytrawnego trenera czechosłowackiego — Szeberki.

Na obóz powołani zostali przez Komisję Sportową PZM najlepsi jeźdźcy żużlowi z całej Polski: Brun, Dąbrowski, Jankowski, Wąsikowski, Chlebicz, Polak, Draga, Krakowiak, Koleczek, Dziura, Pierchała, Smoczek, Olejniczak, Nowacki, Siekalski, Najdrowski, Zwoliński, Zenderowski, Nikietyn, Maciejewski, Bonin, Filipczak i inni.

Po zakończeniu obozu, spośród jego uczestników ustalony będzie skład narodowego zespołu polskiego (8 zawodników).

## Cracovia i AZS (Wrocław)

### walczą o pozostanie w Lidze Waterpolowej

KATOWICE (SAP). W ostatnim dniu rozgrywek o mistrzostwo ligi piłki wodnej były dwie niespodzianki: Cracovia pokonała katowicką Pogoń 3:1. Krakowjanie — zdawało by się — odsunęli tym sukcesem widmo spadku z ligi, gdyż wrocławskie AZS miało minimalne szanse w spotkaniu z Elektrycznością. Jednak wrocławianie zdobyli się na wysiłek i zdołali uzyskać z mistrzem Polski — Elektrycznością wynik remisowy 0:0. Wobec tego, że Cracovia i AZS zdobyły po 4 pkt., — o pozostaniu w lidze zadecyduje mecz na neutralnym basenie pomiędzy tymi drużynami. W ostatnim meczu Polonia bytomska pokonała KSZO 6:1.

Ostateczna punktacja przedstawia się następująco: 1) Elektryczność — 19 pkt., 2) Polonia — 13 pkt., 3) Pogoń — 10 pkt., 4) KZSO — 8 pkt., oraz AZS i Cracovia po 4 pkty.

## Odroczenie Igrzysk Bałkańskich

### Lekkoatleci polscy startują w Bukareszcie

**WARSZAWA — W dniach 6—7 września odbyła się w Budapeszcie kolejna konferencja przedstawicieli państw, biorących udział w Igrzyskach Bałkańskich.**

**Polska reprezentowana była na konferencji przez zastępcę dyrektora Głównego Urzędu Kultury Fizycznej — ppłk. Szemberga.**

**Na konferencji postanowiono odroczyć tymczasowo rozgrywanie zawodów sportowych w ramach Igrzysk Bałkańsko-Środkowo-Europejskich.**

**W październiku br. odbędzie się następna konferencja delegatów wszystkich państw, biorących udział w Igrzyskach, na której zostaną uzgodnione i zdecydowane wszelkie zagadnienia związane z Igrzyskami oraz sprawy dotyczące kontaktów sportowych zainteresowanych państw.**

**W związku z tym, zarówno wyjazd pięściarzy polskich do Tirany jak również lekkoatletów do Belgradu jest nieaktualny.**

**Mecz piłkarski Polska — Węgry zostanie rozegrany w ustalonym terminie.**

**Natomiast lekkoatleci polscy wezmą liczny udział w międzynarodowych zawodach w Bukareszcie w dniach 25 — 26 bm. Rumuński Związek Lekkoatletyczny nadesłał już zaproszenie dla 25 czołowych zawodników i zawodniczek polskich oraz wyraził gotowość przyjęcia dalszych 15 lekkoatletów według wyboru PZLA.**

## Połowiczny sukces siatkarzy w meczu z [illegible]

**SOFIA (SAP) — W ramach Igrzysk Bałkańskich w turnieju siatkówki osiągnięto następujące wyniki:**

**Mężczyźni: Jugosławia — Polska 3:1, CSR — Triest 3:0, Bułgaria — Rumunia 3:1.**

**Kobiety: Rumunia — Bułgaria 2:1, Polska — Jugosławia 2:1.**

## Skład ekipy lekkoatletycznej Katowic na trójmecz wrocławski

KATOWICE. W nadchodzącą sobotę na małym stadionie we Wrocławiu odbędzie się tradycyjny trójmecz lekkoatletyczny: Katowice — Wrocław — Opole. Reprezentacje tych trzech miast walczyć będą o puchar prezydenta miasta Wrocławia Kupczyńskiego.

Skład reprezentacji Katowic na trójmecz przedstawia się następująco:

KOBIETY: *Hejducka, Gębolisówna, Bregulanka, Piwowarówna, Czarnikówna, Krzyżaniakówna, Kotasowa, Herdówna, Dyrdzianka, Matlokówna, Konieczna, Heinówna.*

MĘŻCZYŹNI: *Szymoszek, Fabian, Kocot, Kożusznik, Czeszyk, Filipek, Urbański, Pietrzak, Olesiński, Chmiel, Walasek, Wyrobek, Smyła, Szkandera, Bobek, Kiełbasa, Matusik, Hoffman, Mizera, Behounek, Bagiński, Jurzak, Błaszak.*

R 1663